

Delovne organizacije in občina

EDEN od najpomembnejših elementov za določanje dosežanega položaja občine in celovnih organizacij je njihova spremenjena materialna osnova. Z deatizacijo nad sredstvi, se je znatno spremenila vloga delovnih organizacij, samoupravnih organov in proizvajalcev. Znatno so se povečala tudi proračunska sredstva občin, vendar to povečanje ni adekvatno s prenosom pristojnosti, nalog in obveznosti na občine. Sredstva občinskih proračunov se vedno bolj usmerjajo k zadovoljevanju širših potreb občanov, vedno manj pa ima občina možnosti za neposredno materialno intervencijo na področju gospodarstva. Občina ima tudi vedno manj možnosti za financiranje negospodarskih investicij iz proračuna.

Spremenjeni položaj občine se odraža tudi v hitrejšem procesu osamosvajanja delovnih organizacij in s tem postaja njihov odnos do občinske skupščine in določenih interesov in potreb v občini bistveno drugačen. Za gospodarske delovne organizacije so se spremenili predvsem pogoji gospodarjenja. Tako postajajo te delovne organizacije neposredno odgovorne za lasten razvoj in v zvezi s tem za gospodarski napredek občine.

Položaj občine glede na interese občana, proizvajalca in potrošnika pa je še vedno v bistvu nespremenjen. Občan kot proizvajalec je vedno bolj zainteresiran za dobro gospodarjenje in razvoj delovne organizacije, kot potrošnik pa tudi za razvoj vseh družbenih služb, ki so nujno potrebne in vplivajo na višjo produktivnost v proizvodnji. V praksi pa ti odnosi niso vedno v ustreznem razmerju in mnogokrat prihaja do nasprotujočih si stališč in interesov.

V zvezi s tem se postavlja vprašanje nadaljnega razvoja materialne osnove, ki je potrebna za zadovoljevanje skupnih potreb občanov (šolstvo, zdravstvo, komunalne dejavnosti, socialna zaščita in drugo), in vloga zborov delovnih skupnosti pri povezovanju funkcij delovnih organizacij in skupščine. Ko govorimo o materialni osnovi občine, pojmujejo to navadno preozko, pri tem mislimo le na proračunska sredstva občine, ne pa tudi na sredstva delovnih organizacij in njihov potencial, sredstva občanov in na druga sredstva, ki jih lahko zagotovimo za določene gospodarske in negospodarske potrebe v občini.

Naloga zbora delovnih skupnosti je tudi v tem, da v programu gospodarskega in družbenega razvoja občine koordinira in usmerja razvoj vseh dejavnosti, kjer je nujno potrebno sodelovanje z delovnimi organizacijami s področja družbenih služb. Le tako je možno uskladiti prizadevanja vseh dejavnikov v občini. Pri tem morajo imeti odločujočo besedo

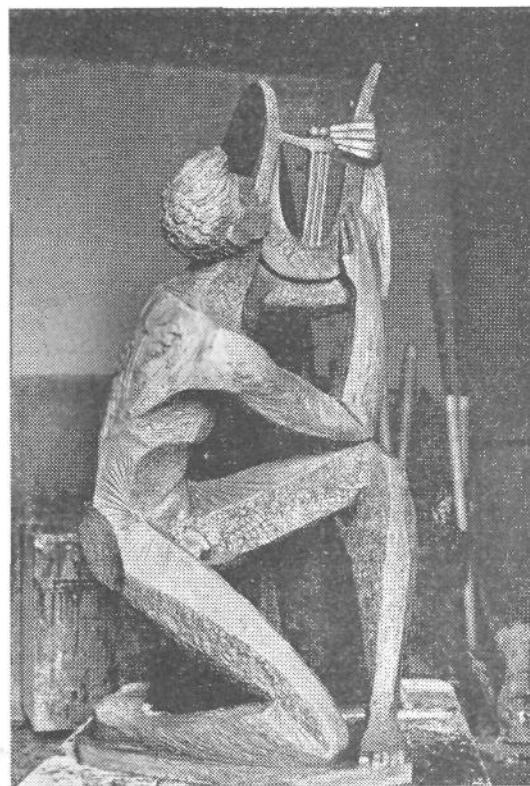
tudi proizvajalci in občani — potrošniki. Dogovarjanje in usklajevanje prinaja predvsem do izraza ob sprejmu razvojnega programa občine. Samo na ta način lahko občinski programi postanejo pomembna osnova za nadaljnji in uskladeni družbeni, socialni in gospodarski razvoj občine. Sprejeti program bi moral predstavljati v večji meri moralno obveznost, tako za delovne organizacije kot občinsko skupščino kot skupnost. Le na tej osnovi se demokratično sprejeti programi lahko uresničijo v praksi.

Kjub večji samostojnosti delovnih organizacij je potrebno kopico problemov reševati na relaciji skupščina — samoupravni organi delovnih organizacij. Tu bi se morali angažirati močneje in odigrati pomembnejšo vlogo predvsem zbor delovnih skupnosti in njihovi odborniki, ki morajo ustvariti primerno povezavo med občinsko skupščino in delovnimi organizacijami. Zanimivo bi bilo ugotoviti, kolikokrat so delavski sveti razpravljali o problemih občine, kjer so poročali odborniki. Ugotavljamo, da so delovne skupnosti največkrat slabo seznanjene s tem, kako se rešuje določena problematika v občini in kako se trošijo njihova sredstva za skupne potrebe.

Tudi sedanji v bistvu etastični sistem delitve med zvezo, republiko in občinami in sistem financiranja družbenopolitičnih skupnosti vpliva na odnose med delovnimi organizacijami in občino. Delovne organizacije ne morejo biti prepričane, da se z akcijo samoupravnega mehanizma v občini lahko učinkovito zadovoljijo določene skupne in splošne potrebe občanov. Logična posledica tega je manjši interes za delo občinske skupščine in njenega zbora delovnih skupnosti in za reševanje velikega števila občinskih problemov. Dosedanja tako imenovana prostovoljna združenja sredstev delovnih organizacij in občine so bila predvsem posledica političnega prepričevanja in neenakopravnega oziroma samoupravnega dogovarjanja in resničnega prepričanja delovnih organizacij, da gre tudi za njihov interes.

Po volitvah

LETOŠNJE volitve so za nami in kljub številnim odprtim vprašanjem, ki so jih prinesle, smo lahko zadovoljni z njihovimi rezultati. Volitve so potekale v veliki časovni stiski, ki jo je povzročilo zelo kasno sprejetje ustave in volivnega zakona, tako da je bil volivni postopek učvrščen šele po krajevnih kandidacijskih konferencah in kandidacijskih konferencah v delovnih skupnostih. Volivni sistem je bil nov, precej kompliciran in marsikomu tudi težko razumljiv. Pravilnike o volitvah, katere so bile dolžne sprejeti občinske konference SZDL, smo morali večkrat in zadnji hip usklajevati z volivnimi predpisi.

Sklad za komunalno urejanje zemljišč se je odločil, da dokončno ureditev trga pred občinsko skupščino. Po projektu bi na trgu stala fontana z skulpturo. Kot najbolj primerno skulpturo je upravni odbor sklada smatral delo akademskega kiparja Stojana Batiča iz Ljubljane, ki predstavlja Orfeja. Stroški za ta spomenik bodo sorazmerno majhni, kulturni videz središča naše občine pa bo pridobil z lepim spomenikom. O lokaciji spomenika pa mora razpravljati še svet za urbanizem.

Socialistična zveza je ob sodelovanju sindikata in vsestranski pomoči Zveze komunistov na terenu uspela vzpostaviti demokratičen mehanizem, kjer so volivci lahko na širši osnovi kot doslej predlagali kandidate za odbornike in poslance. Naša občinska konferenca Socialistične zveze je upešno prestala te nove naloge in se je ob novem volivnem zakonu afirmirala kot organizator celotne družbeno-politične dejavnosti ob volitvah.

Množico opravil, katere nam je naložil novi volivni postopek, smo uspeli opraviti, čeprav je bilo v nekaterih krajevnih organizacijah otežkočeno evidentiranje za odborniške kandidate. Več kot 80 % vseh odborniških kandidatov je bilo sprejetih na kandidacijskih konferencah in večino predlaganih so potrdili tudi zbori volivcev. Protipredlogi proti evidentiranju kandidatov so bili samo v krajevni skupnosti Dravlje in v delovni organizaciji »PLUTAL«.

Letošnje volitve so potekale včasih tudi nekoliko kampanjsko, zlasti pa nismo imeli dovolj časa, da bi zagotovili boljšo strukturo kandidatov. Predvsem manjka med kandidati žena, tako da bodo morale v bodoče krajevne konference SZDL kot tudi sindikalne organizacije posvečati več pozornosti družbeno-političnemu uveljavljanju žena, kajti le tako bomo dosegli pravilnejše strukture. Izkušnje letošnjih volitev so pokazale, da je potrebno, da

Nadaljevanje na 2. strani